

Program wolontariatu

Program własny pracy wolontariatu w szkole

„Okaż swoje serce!”

dla uczniów Zespołu Oświatowego w Radomyśli

(szkoły podstawowej i gimnazjum)

*„Ten najbardziej potrzebuje pomocy,
którego prośba o nią jest najcichsza.”*

Michael Quoist

WSTĘP

W 1993 roku w Centrum Wolontariatu w Warszawie utworzono pierwszą definicję wolontariatu. Wolontariat to bezpłatne, świadome, dobrowolne działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno – koleżeńsko – przyjacielskie.

Wolontariuszem może być każdy, kto jest otwarty i wrażliwy na potrzeby innych. Młodzi ludzie mają duże pokłady niewykorzystywanej na co dzień dobroci i potrzeby niesienia pomocy. Należy im tylko stworzyć odpowiednie warunki do zaangażowania się w pracę wolontariacką i odkrycia swojego potencjału. Stąd działalność wolontariuszy w szkole wydaje się naturalna, a miejsce idealnie do tego pasującym.

Praca wolontariacka przynosi korzyść wszystkim, i beneficjentom pomocy i pomagającym. Ci pierwsi otrzymują szeroko rozumiane wsparcie (pomoc materialną, zainteresowanie, zrozumienie, współobecność), a wolontariusze uczą się otwartości, odpowiedzialności, empatii.

CELE OPERACYJNE

1. Wolontariusz jest wrażliwy na potrzeby innych.
2. Wolontariusz niesie pomoc potrzebującym.
3. Wolontariusz podejmuje ryzyko i ma odwagę we wprowadzaniu swoich pomysłów w życie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Cele dotyczące sfery poznawczej:

1. Rozpoznawanie potrzeb beneficjentów.
2. Kształtowanie umiejętności gradacji potrzeb beneficjentów.
3. Ocenianie własnych zasobów wolontariuszy.

Cele dotyczące sfery emocjonalno - motywacyjnej:

1. Pobudzanie do otwartości na siebie i świat.
2. Wyrabianie nawyku doprowadzania pracy do końca.
3. Zachęcanie do podejmowania ryzyka.

Cele dotyczące sfery działaniowej:

1. Pobudzanie do zaradności w sytuacjach wymagających pomocy wolontariuszy.
2. Zachęcanie do podejmowania inicjatywy w niesieniu pomocy.
3. Wyrabianie umiejętności sprawnej organizacji pracy wolontariackiej.
4. Zachęcanie do wprowadzania zmian we własnym otoczeniu.

EFEKTY PROGRAMU

W zakresie wiadomości i umiejętności poznawczych:

1. Znajomość potrzeb beneficjentów .
2. Umiejętność gradacji potrzeb beneficjentów.
3. Umiejętność oceniania własnych zasobów.

W zakresie wiadomości i rozwoju emocjonalno - motywacyjnego:

1. Pogłębiona samowiedza.
2. Umiejętność aktywnego udziału w pracach wolontariatu.
3. Umiejętność doprowadzania pracy do końca.

W zakresie działań:

1. Wprowadzanie zmian we własnym otoczeniu.
2. Sprawna organizacja pracy.
3. Radzenie sobie w trudnych sytuacjach.

ETAPY DZIAŁANIA

1. Przygotowanie koordynatora do prowadzenia pracy wolontariackiej (ukończenie szkolenia prowadzonego przez Centrum Wolontariatu w Warszawie)
2. Promocja idei wolontariatu na terenie szkoły (ogłoszenia, plakaty, apel)
3. Spotkanie organizacyjne z chętnymi uczniami i zapoznanie ich z ideą wolontariatu
4. Opracowanie planu pracy wolontariatu na podstawie analizy potrzeb szkoły i środowiska
5. Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy
6. Podsumowanie rocznej pracy

ZASADY REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany jest w ciągu jednego roku szkolnego. Wolontariusze spotykają się z koordynatorem raz w tygodniu. Na spotkaniach omawiane są bieżące sprawy, planowane dalsze działania i przydzielane obowiązki. Koordynator monitoruje pracę wolontariuszy i udziela wsparcia.

Program pracy wolontariatu jest zgodny z : programem rozwoju szkoły, programem wychowawczym szkoły, programami nauczania w szkole podstawowej i gimnazjum oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz.U. Nr 89, poz. 730). Program uzyskał pozytywną opinię nauczycieli, którzy ukończyli szkolenie pt. „Organizacja i rozwój wolontariatu w szkole we współpracy ze środowiskiem lokalnym”, zgodę dyrektora placówki i rodziców uczniów. Został wpisany do wykazu programów własnych realizowanych w Zespole Oświatowym w Radomyśli w roku szkolnym 2012/2013 pod numerem 1 – 2012/2013.

HARMONOGRAM PRACY

MIESIĄC	DZIAŁANIA
Wrzesień	Promocja idei wolontariatu na terenie szkoły i środowisku lokalnym Zorganizowanie apelu i zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu Wykonanie gazetki na korytarzu szkolnym Opublikowanie artykułu w gazetce szkolnej „Przerwa”

MIESIĄC	DZIAŁANIA
	Wykonanie i rozwieszenie plakatów ogłaszających nabór wolontariuszy Zamieszczenie informacji o wolontariacie na stronie internetowej szkoły Zaprojektowanie ulotek o wolontariacie i przekazanie ich społeczności lokalnej Spotkanie organizacyjne z chętnymi uczniami i zapoznanie ich z ideą wolontariatu Omówienie celów i zadań pracy Zapoznanie z zasadami działania wolontariatu Omówienie cech wolontariusza Opracowanie planu pracy wolontariatu Analiza potrzeb na terenie szkoły i środowiska Określenie zasobów wolontariuszy Stworzenie planu pracy
Październik	Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi) Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy Prowadzenie sklepiku szkolnego „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) Opiekun dla każdego czwartoklasisty Wykonanie upominków na Dzień Nauczyciela Wykonywanie ozdób bożonarodzeniowych na kiermasz świąteczny
Listopad	Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy Prowadzenie sklepiku szkolnego „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym

MIESIĄC	DZIAŁANIA
	„Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) Opiekun dla każdego czwartoklasisty Opieka nad grobem księdza Pióro Organizacja Andrzejek (wróżby, konkursy, pozyskanie drobnych nagród od sponsorów) Wykonywanie ozdób bożonarodzeniowych na kiermasz świąteczny Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi)
Grudzień	Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy Prowadzenie sklepiku szkolnego „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) Opiekun dla każdego czwartoklasisty Zaakcentowanie Dnia Wolontariusza (5 grudnia) Zorganizowanie akcji „Góra Grosza” Zorganizowanie kiermaszu bożonarodzeniowego w szkole i na Jarmarku Rękodziela w Siedlcach Wystawienie Jasełek dla uczniów Wykonanie i dostarczenie kart z życzeniami świątecznymi dla osób samotnych Włączenie się do akcji „Świąteczna paczka” Włączenie się do akcji „Dzieci – Dzieciom” Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi)
Styczeń	Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy

MIESIĄC	DZIAŁANIA
	· Prowadzenie sklepiu szkolnego · „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym · „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) · Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) · Opiekun dla każdego czwartoklasisty · Pomoc przy organizacji choinki szkolnej (przygotowanie i zorganizowanie konkursów dla najmłodszych, pomoc przy dekoracji sali, oprawa muzyczna) · Udział w akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy · Pomoc przy wykonaniu upominków dla babć i dziadków i zorganizowanie poczęstunku · Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi)
Luty	· Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy · Prowadzenie sklepiu szkolnego · „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym · „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) · Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) · Opiekun dla każdego czwartoklasisty · Organizacja zajęć dla dzieci podczas ferii zimowych · Organizacja warsztatów z witrażu dla rodziców · Organizacja poczty walentynkowej i dyskoteki ostatekowej · Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi)
Marzec	· Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy · Prowadzenie sklepiu szkolnego · „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym · „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu)

MIESIĄC	DZIAŁANIA
	- Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) - Opiekun dla każdego czwartoklasisty - Wykonanie stroików wielkanocnych i ofiarowanie ich ludziom samotnym - Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi)
Kwiecień	- Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy - Prowadzenie sklepiku szkolnego „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) - Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) - Opiekun dla każdego czwartoklasisty - Pozyskanie funduszy na dofinansowanie wycieczki do Warszawy na Dzień Ziemi i pokrycie kosztów przejazdu potrzebującym dzieciom - Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi)
Maj	- Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy - Prowadzenie sklepiku szkolnego „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) - Tutoring dla zerówki (praca indywidualna i grupowa z uczniami mającymi trudności w nauce i sprawiającymi trudności wychowawcze) - Opiekun dla każdego czwartoklasisty - Pomoc w zorganizowaniu Dnia Mamy i w wykonaniu laurek dla mam - Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi)

MIESIĄC	DZIAŁANIA
Czerwiec	Praca wolontariacka, monitorowanie i wsparcie wolontariuszy Prowadzenie sklepiu szkolnego „Czytelnicze wtorki” w oddziale przedszkolnym „Pogotowie lekcyjne” na świetlicy (2 – 3 razy w tygodniu) Organizacja Dnia Dziecka dla podopiecznych (konkursy, poczęstunek, pozyskanie sponsorów na nagrody) Organizacja Dnia Bez Przemocy Zorganizowanie Gali Wolontariatu Szkolnego (wręczenie dyplomów wszystkim wolontariuszom) Współpraca z innymi wolontariuszami (Wolontariat Studencki, Koło Logopedyczne, Związek Strzelecki „Strzelec” i innymi) Podsumowanie rocznej pracy

EWALUACJA

Trudno jest zmierzyć efektywność i przydatność pracy wolontariackiej. Nie ma tu wymiernych efektów w postaci wygranych konkursów czy zaliczonych testów. Wyznacznikiem tej pracy jest uśmiech drugiej osoby, słowo „dziękuję”. Miejmy jednak nadzieję, że dzięki tej działalności uczniowie otworzą się na siebie i innych, będą mieli nowe pomysły jak pomagać potrzebującym oraz docenią znaczenie niesionej przez siebie pomocy i zrozumieją konieczność jej kontynuowania. Ewaluacja będzie przeprowadzona po roku realizacji programu.

BIBLIOGRAFIA

1. „Wolontariat w ośrodkach pomocy społecznej” – praca zbiorowa pod redakcją Moniki Beldowskiej; wyd. Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Warszawa 2008
2. „Wolontariat w szkole” - praca zbiorowa pod redakcją Małgorzaty Miszteli; wyd. Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu, Warszawa 2006
3. Materiały uzyskane na szkoleniu „Wykwalifikowana kadra systemu oświaty gwarancją rozwoju ucznia” prowadzonym przez Centrum Wolontariatu w Warszawie.

Opracowały:

Urszula Mężyńska

Jadwiga Niedziółka

(nauczycielki z Zespołu Oświatowego w Radomyśli)